

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус курсу
Рекреаційна кліматологія

Обсяг	3,5 кредити ЄКТС / 105 годин
Семестр, рік навчання	семестр 5, рік навчання - 3
Дні, час, місце	згідно з розкладом
Викладач (і)	Коломієць Катерина Василівна; кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму
E-mail:	kolomiyets@onu.edu.ua
Робоче місце	геолого-географічний факультет, кафедра економічної та соціальної географії і туризму (ауд.99)
Консультації	очні консультації: згідно з графіком, затвердженим на засіданні кафедри; онлайн-консультації: телефон, zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Спілкування в аудиторії за розкладом.

Інші види комунікації: консультація за розкладом, Google-class, Zoom

E-mail: kolomiyets@onu.edu.ua

Аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності формування і географічний розподіл кліматів на Землі та вплив кліматичних показників на організм людини.

Пререквізити курсу: лекційний курс та практичні заняття з курсу "Основи наукових досліджень" викладається після засвоєння студентами наступних дисциплін: "Організація туризму", "Географія туризму", "Туристично-рекреаційні ресурси України", "Рекреаційні комплекси світу".

Постреквізити курсу: "Туризм на природоохоронних територіях", "Туризм в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону"

Метою викладання навчальної дисципліни "Рекреаційна кліматологія" дати студентам, майбутнім фахівцям в області туризму і рекреації комплекс

сучасних знань з питань впливу погоди і клімату на організацію туристської діяльності, умінь розрахунку погодно-кліматичних навантажень, що виникають при переїздах туристів в контрастні кліматичні умови і навичок розробки рекомендацій щодо пом'якшення можливих акліматизаційних навантажень.

До завдань курсу належить:

- дати студенту, майбутньому фахівцеві в області туризму глибокі і систематизовані знання з питань ролі погоди і клімату в індустрії туризму і відпочинку;

- дати характеристику рекреаційних властивостей кліматів популярних туристських регіонів;

- сформувані уявлення про можливі проблеми, які з'являються, насамперед, від виникнення несприятливих реакцій у туристів під час акліматизації до умов районів з контрастними в порівнянні з постійним місцем проживання кліматом.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- рекреаційні властивості кліматів різних ландшафтно-кліматичних зон туристських регіонів світу і специфіку курортних типів клімату;

- особливості медичної оцінки кліматів різних ландшафтно-кліматичних зон земної кулі, показання та протипоказання курортного лікування на кліматичних курортах;

- еколого-кліматичні та погодні обмеження проведення рекреаційних заходів на відкритому повітрі та вміти давати рекомендації профілактики погодно-кліматичної безпеки активного туризму;

- особливості акліматизації людини в екстремально холодних і екстремально жарких кліматах, в умовах клімату помірних широт, в умовах клімату гір і морських узбереж;

- методика оцінки погодно-кліматичних контрастів і мати практичні навички розробки рекомендацій щодо зниження або попередження можливих акліматизаційних реакцій у туристів;

вміти:

- розраховувати величину погодно-кліматичного контрасту при переїздах туристів в райони з контрастними кліматичними умовами;

- визначати величину погодно-кліматичного навантаження;

- розробляти рекомендації з профілактики та пом'якшення акліматизаційних навантажень при переїздах туристів в райони з контрастними кліматичними умовами.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (22 год.) та практичних занять (20 год.), організації самостійної роботи студентів (63 год.).

Основна підготовка студентів здійснюється на лекційних та практичних заняттях, але у значній мірі покладається на самостійне вивчення предмета студентами денної форми навчання під час семестру. Під час викладання

дисципліни використовуються методи навчання: словесні (лекція, пояснення); наочні (демонстрація Power Point); практичні (практичні роботи); робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів).

Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Дія погоди і клімату на людину і її роль в організації туризму і відпочинку

Тема 1. Роль погоди та клімату в індустрії відпочинку та туризму. Метеорологічні фактори та їх біологічна дія на організм людини.

Тема 2. Вплив погоди на людину. Комплексні біокліматичні показники.

Тема 3. Клімат як рекреаційний ресурс

Тема 4. Еколого-кліматичні та погодні обмеження.

Тема 5. Особливості рекреаційних типів клімату ландшафтно-кліматичних поясів Земної кулі.

Тема 6. Кліматичні курорти та курортні типи клімату.

Тема 7. Кліматичні курорти України.

Тема 8. Елементи профілактики погодно-кліматичної безпеки активного туризму. Нормування терморегуляторних навантажень.

Тема 9. Акліматизації людини і оцінка акліматизаційних навантажень при переїздах в контрастні кліматичні умови.

Перелік рекомендованої літератури

1. Врублевська О.О., Катеруша Г.П., Гончарова Л.Д. Кліматологія: підручник. Одеса: Екологія, 2013. 344 с.
2. Врублевська О.О., Катеруша Г.П., Миротворська Н.К. Кліматологічна обробка окремих метеорологічних величин. Навч. пос. Одеса: ТЭС, 2004. 150 с.
3. Клімат України / За ред. В.М. Ліпінського, В.А. Дячука, В.М. Бабіченко. Київ: Вид. Раєвського, 2003. 343 с.
4. Кліматичні ризики функціонування галузей економіки в умовах зміни клімату / За ред. С. М. Степаненка, А. М. Польового. Одеса: ТЕС, 2018. 548 с.
5. Маринич О. М., Шищенко П.Г. Фізична географія України. К. : Знання, 2003. 480 с.
6. Методи обробки та аналізу гідрометеорологічної інформації / За ред. Гончарова Л.Д., Школьнік Є.П. Одеса: Екологія, 2007. 464с
7. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія: навч. посібник. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2012. 275 с
8. Смаль І. В. Основи географії рекреації та туризму : Навч. пос. Ніжин : НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2004. 264 с..
9. Сніжко С. І., Паламарчук Л. В., Затула В. І. Метеорологія: Підручник. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. 592 с.
10. Стафійчук В.І. Рекреалогія. Навч. посібник. К.: Альтерпрес, 2006. 264 с.
11. Тюленева В.О., Козій І.С. Основи метеорології і кліматології. Суми: Університетська книга, 2016. 210 с.
12. Шевченко О.Г., Сніжко С.І., Круківська А.В. Практикум з метеорології та кліматології. К.: ФОП Маслаков, 2018. 117 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: усне опитування, контрольна письмова робота, захист результатів практичних робіт, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання виконання практичних навичок та ін. Підсумковий контроль за дисципліною – залік. Залік складає студент, який виконав усі обов'язкові види робіт, які передбачаються навчальною програмою дисципліни та під час опанування дисципліни набрав 60 і більше балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	30	100
7	7	8	8	8	8	8	8	8		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Самостійна робота студентів

Робота студентів складається з самостійного вивчення з певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Самостійна робота (СР) контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів і звітів. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання, які вимагають від студента систематичної самостійної роботи.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Підсумковий письмовий контроль здійснюється в аудиторії, у разі відсутності або низького результату перескладається одноразово протягом двох тижнів в день планової консультації. У разі недотримання політики щодо дедлайнів та перескладання контрольні заходи вважаються не зданими.

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Дотримання академічної доброчесності регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І.Мечникова» https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf

Політика щодо відвідування та запізень: відвідування лекцій – вільне, практичних занять – обов'язкове, запізнення не бажані. Бали за відвідування занять не нараховуються.

Мобільні пристрої: допускається використання смартфона, планшета або іншого пристрою з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії: студент повинен дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу.